

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Kırk beşinci birleşim

20 . IV . 1945 Cuma

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	80	Komisyonu raporu (3/221, 3/245)	81,81
2. — Sorular	80	5. — Görüşülen işler	81
3. — Havale edilen kâğıtlar	80	1. — İstanbul Milletvekili Gl. Niyazi İsmet Gözeü'nün, Dilekçe Komisyonunun 5 . III . 1945 tarihli Haftalık karar cetvelindeki 1661 sayılı kararın Kamutayda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe ve Milli Savunma Komisyonları raporları (4/43)	81
4. — Seçimler	81		
1. — Sayıştayda açık bulunan üyelik için seçim yapılmasına dair Sayıştay Başkanlığı tezkereleri ve Bütçe, Sayıştay ve Maliye Komisyonlarından kurulu Karma			

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Sayıştayda açık bulunan iki üyelik için seçim yapıldı.

Birleşik Kırallık'ta mamul eşyanın Türkiye'ye ihracına müteallik garantilere dair Munzam Anlaşmanın 5 nci maddesine bir (F) fıkrası eklenmesi için İngiltere sefaretine teati edilen notaların onanması;

Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 1 mart 1945 tarihine kadar üç ay uzatılması;

Türkiye - Amerika Ticaret Anlaşmasına bağlı bir numaralı listedeki maddelerin gümrük resminde bazı değişiklikler yapılması hakkında Ame-

rika Hükümeti ile teati edilen mektupların onanmasına dair kanun tasarılarının birinci görüşmeleri yapıldı.

Sayıştayda açık bulunan üyeliklerden birine Fikret Hilmi Aktulga'nın seçildiği ve diğer üyelik için çoğunluk olmadığı anlaşıldığından önümüzdeki Birleşimde yeniden seçim yapılacağı tebliğ edildi ve;

Cuma günü toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili	Kâtip	Kâtip
Aydın	Samsun	Kütahya
Dr. M. Germen	N. Frat	V. Uzgören

2. — SORULAR

Tekirdağ Milletvekili Rahmi Apak'ın, Bursa'daki yüzme havuzunun kapatılması sebeplerine

dair sözlü sorusu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığımıza gönderilmiştir.

3. — HAVALE EDİLEN KAĞITLAR

Raporlar

1. — Askerî Ceza Kanununun 3914 sayılı kanunla değiştirilen maddesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Millî Savunma ve Adalet Komisyonları raporları (3/153) (Gündeme);

2. — Askerî Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Adalet Komisyonları raporları (1/325) (Gündeme);

3. — Askerî Muhakeme Usulü Kanununun 4280 sayılı kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin yorumlanması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Millî Savunma ve Adalet Komisyonları raporları (3/233) (Gündeme);

4. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1944 yılı Bütçesinde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/417) (Gündeme);

5. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1944 yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe

Komisyonu raporu (1/418) (Gündeme);

6. — Genel nüfus sayımı hakkında kanun tasarısı ve İçişleri, Adalet ve Bütçe Komisyonları raporları (1/406) (Gündeme);

7. — Millî Eğitim Bakanlığı merkez kuruluş ve görevleri hakkındaki 2287 sayılı kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Bütçe Komisyonları raporları (1/384) (Gündeme);

8. — Tescil edilmeyen birleşmelerle bunlardan doğan çocukların tesciline ve gizli kalmış nüfus vakalarının cezasız olarak kaydına dair kanun tasarısı ve İçişleri ve Adalet Komisyonları raporları (1/249) (Gündeme);

9. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1944 yılı bütçesinde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/419) (Gündeme);

10. — Vatandaşlık Kanununun 10 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının yorumlanması dair Başbakanlık tezkeresi ve Dışişleri, İçişleri ve Adalet Komisyonları raporları (3/229) (Gündeme).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Ş. Günaltay

KATIPLER : Necmeddin Sahir Silan (Tunceli), N. Fırat (Samsun).

BAŞKAN — Oturumu açıyorum.

4. — SEÇİMLER

1. — *Sayıştayda, açık bulunan üyelik için seçim yapılmasına dair Sayıştay Başkanlığı tezkere-leri ve Bütçe, Sayıştay ve Maliye Komisyonlarından kurulmuş Karma Komisyon raporu (3/221, 3/245) [1]*

BAŞKAN — Geçen Birleşimde Sayıştay'da açık bulunan iki üyelik için seçim yapılmış, bunlardan birisi üzerinde gereken oy toplanamamış olduğundan yeniden seçim yapılması bu oturuma bırakılmıştı. Şimdi bu seçimi yapıyoruz.

Oyları ayırlama için üç kişinin adını çekiyorum.

Atif Tüzün (Çoruh), Ali Rıza Erem (Çoruh), Dr. Saim Ali Dilemre (Rize).

Oyların toplanmağa başlanacağı seçim çevresini belli etmek için adçekiyorum.

Bursa.

(Bursa seçim çevresinden başlanarak oyların toplanmasına başlandı).

BAŞKAN — Seçim için oy verme işi bitmiştir. Gündeme devam ediyoruz.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *İstanbul Milletvekili Gl. Niyazi İsmet Gözcü'nün, Dilekçe Komisyonunun 5. III. 1945 tarihli Haftalık karar cetvelindeki 1661 sayılı kararın Kamutayda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe ve Millî Savunma Komisyonları raporları (4/43) [1]*

BAŞKAN — Millî Savunma Komisyonu raporunu okutuyorum.

(Millî Savunma Komisyonu raporu okundu).

[1] 78 sayılı basmayazı 44 ncü tutanağın sonundadır.

[1] 69 sayılı basma yazıya ek tutanağın sonundadır.

BAŞKAN — Rapor hakkında mütalâa var mı?

Raporu yüksek oyunuza sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayıştayda açık bulunan üyelik için yapılan seçimde 260 milletvekili oy vermiştir. Yetersayı vardır. Bunlardan Ahmet Talât Dengel 136 oyla seçilmiş bulunuyor. Faruk Işık 108, Fuad Beşkardeş 16 oy almışlardır.

Pazartesi günü 23 Nisan bayramına rastladığından çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 15,36

S. Sayısı : 69 a ek

İstanbul Milletvekili Dr. Gl. Niyazi İsmet Gözcü'nün, Dilekçe Komisyonunun 5 . III . 1945 tarihli Haftalık ka- rar cetvelindeki 1661 sayılı kararın Kamutay'da görü- şülmesine dair önergesi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (4/43)

Millî Savunma Komisyonu raporu

*T. B. M. M.
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. 4/43
Karar No. 21*

16 . IV . 1945

Yüksek Başkanlığa

Küre'de oturan Kâşif Mangaloğlu tarafından, Tapu ve Kadastro okulu mezunlarının Harita Gedikli Erbaşı olmaları hakkında Yüksek Başkanlığa sunulan dilekçesi üzerine Dilekçe Komisyonunca verilen 1661 sayılı kararı uygun bulmayan İstanbul Milletvekili Dr. Gl. Niyazi İsmet Gözcü'nün Yüksek Başkanlığa sunduğu ve Yüksek Kamutay'ın kararıyle komisyonumuza havale buyurulan 9 . IV . 1945 tarihli önerge, sözü geçen Milletvekili ve Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi hazır oldukları halde Komisyonumuzca görüşüldü ve incelendi.

Dilekçe sahibi, tahsili beş sene olan köy Enstitüleri mezunlarının Yedeksubay ve Hayvan Sağlık okulu mezunlarının da Veteriner gedikli olarak orduda hizmet haklarını kanunla kazanmış olduğu gerekçelerine dayanarak eskiden yüksek tahsil sayılan ve süresi de beş sene olan Tapu Kadastro okulu mezunlarının da orduda harita gedikli erbaşı olmalarını istemektedir.

Köy Enstitüleri mezunlarına verilen yedeksubaylık hakkı, özel bir kanunla sağlanmış olup, dilekçe de istenilen gedikli erbaşlık keyfiyetle hiçbir ilgisi yoktur.

Küçük Sıhhat ve Hayvan sağlık okulları mezunlarının erbaş ve gedikli olabilmeleri keyfiyetine gelince; bu kimseler, 4533 sayılı kanunun birinci maddesi gereğince, silâh altına alındıkları kıtada altı ay münferit talim ve terbiyeden son-

ra gedikli Sıhhiye erbaş ve askeri veteriner ve nalbant gedikli erbaş tatbikat okullarında iki aylık bir tahsil devresini bitirmek şartıyla Sıhhiye ve veteriner erbaş olarak orduda muvazzaf askerlik hizmetlerini yaparlar.

Bunların gedikli erbaş olabilmeleri ise 2771 sayılı Ordu Dâhilî Hizmet Kanununun ikinci maddesi gereğince, muvazzaflık hizmet mükellefiyetlerinden başka hususi kanununa göre fazla olarak belli bir müddet hizmeti deruhde etmek şartına bağlı olup bu cihet de yine 4533 sayılı kanunun birinci maddesiyle sağlanmıştır.

Bu sebeple bu kanunlara dayanarak dilekçe sahibinin isteğinin yerine getirilebilmesi mümkün olmayıp Dilekçe Komisyonunun kararında da belirtildiği veçhile keyfiyetin bir tesis konusu olduğu görülmüştür.

Bununla beraber Tapu - Kadastro Okulu mezunlarının orduda Harita Gedikli Erbaşı olarak mı yoksa bugünkü teknikleşmiş orduların topçu ve telsiz gibi birçok kıtalarındaki ölçme ve harita işlerinde de bunlardan istifade imkânlarının elde bulundurulması mı daha uygun olacağı incelemeğe değer bir keyfiyet olduğundan bu cihetin de tıpkı Küçük Sıhhat ve Hayvan Sağlık Okulları mezunları için yapılmış olduğu gibi yine ilgili bakanlıklarca incelenip gereğinin sağlanması Komisyonumuzca muvafık görülmüştür.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

M. Sa. Komisyonu	K. Sözcüsü	Kâtip	Gaziantep	Gümüşane	Hatay
Başkanı	Ağrı	Konya	Dr. M. Canbolat	Ş. Erdoğan	E. Durukan
Şinob	H. Tuğaç	V. Bügin	Isparta	Kars	Kayseri
C. K. İncedayı			C. Tüzemen	H. Durudoğan	N. Tokar
Bolu	Bursa	Çankırı	Kırklareli	Mardin	
A. Alptdoğan	A. Atlı	Dr. A. Arkan	K. Doğan	Dr. A. Uras	
Diyarbakır	Erzurum	Erzurum	Tekirdağ	Tokad	
K. Sevüktekin	A. Akyürek	Z. Soydenir	R. Apağ	S. Çelikkol	